

Motion till riksdagen 2020/21:3630

av **Hans Rothenberg (M)**

Att underlätta för fritidspolitiker att verka inom rikspolitiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att tillvarata medborgares engagemang att som fritidspolitiker kunna verka inom rikspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Människors ideella engagemang är politikens grund i Sverige. Samtidigt som det konstateras visar det sig att förtroendevalda i kommuner och landsting blir allt äldre och att antalet förtroendevalda fortsätter att minska. Detta enligt en undersökning gjord av SCB (Demokratistatistisk rapport 22 – Förtroendevalda i kommuner och landsting 2015). Rapporten fastslår att kvinnor, unga och utrikes födda är underrepresenterade bland politikerna jämfört med befolkningen. Detta mönster blir än tydligare för tyngre förtroendeuppdrag. Antalet politiker fortsätter kontinuerligt att minska och är idag drygt 35 000 personer.

Denna trend bekräftar en snedvridning vad gäller representativiteten bland de folkvalda. Att det relativt sett blir allt fler äldre politiker på bekostnad av färre förtroendevalda vilka befinner sig mitt i livet, har till stor del sin orsak i att många lokala och regionala uppdrag över tid blivit allt mer omfattande och tidskrävande. Som fritidspolitiker har man sitt ordinarie arbete att förhålla sig till. Även om man har rätt till ledighet för politiska förtroendeuppdrag finns det en gräns för hur mycket tid man i praktiken kan ta från sitt ordinarie arbete till priset av en avstannande karriärutveckling. Att fritidspolitiska uppdrag på kommunal och regional nivå blivit alltmer tids- och arbetskrävande är således i sig ett hot mot den representativa demokratin varför det är angeläget att se över förutsättningarna för denna sorts engagemang.

Möjligheten till praktiskt politiskt deltagande på riksnivå är i princip obefintlig. Riksdagsuppdraget är mer än ett heltidsuppdrag, detta trots att Sveriges riksdag till

antalet ledamöter är ett av världens största parlament sett till befolkningsunderlaget. De rikspolitiska uppdrag som är av mindre tidskrävande karaktär, såsom offentliga utredningar och medverkan i insynsråd, är vanligtvis kopplade till ett befintligt eller tidigare ledamotskap. I få fall rekryteras personer till rikspolitiska uppdrag på ett sätt som gör att människor kan engagera sig på den nivå motsvarande vad som annars är möjligt med kommunala eller regionala åtaganden. Sett ur demokratiskt och representativt perspektiv skulle det vara av godo om medborgares fritidspolitiska engagemang även skulle kunna kanaliseras i rikspolitiken. En ordning som med fördel kan förändras till förmån för ett ökat folkligt politiskt engagemang.

Hans Rothenberg (M)